BRIEF
Gheschreven van eenen Backer tot Bolongien aen den Paus.

Ghetrouwelijck overghefet na de Coppye ghedruckt tot Florence.

Ghedruckt buyten Rome.

Zonder Privilegie van syne Heylicheyt.

Anno 1609.

Ziet dit is wel eenen grooten wint zonder reghen / Heer Paus / ick gheloof dat de wolcke inde welcke uwen blixem gesloten was/ofte sy en was niet dick ghenoech om den donderslach ter aerden neder te zeynden/oft het water van Venegien is zoo krachtich ghe weest/ om dit vier te blusschen/ twelck gheheel Italien dreychde te ontsteken. Hebt ghy moghelijc den God Jupiter nagevolcht/ van wien ghy het Capitolium hebt/ dreyghende zonder te smijten/ende u vergenoegende te betoonen tgene dat uwe Cyclopen oft Reusen doen konnen/zonder de prouve te doen op den kop vande menschen? Ick zoude het wel ghelooven/ waer het zake ghe weest datmen door beden ende offerhanden uwen toorne hadde vermorwet / ende niet eenighe hartneckighe versmaetheyt/ oft ghelijc als sommighe zegghen/ door eene kloecke stantvasticheydt / de welcke de Venetianen in haer ghoet Recht gebruyct hebben. Wilt ghy hebben dat ic u zegghe wat myn meeninghe hier van is? Ic achte dat ghy ghevreest hebt/dat de beloften/ende t'gheloof vande Spangiaerden wel zo bekrosen en leelijc van coleur zouden ghe weest hebben als hare aensichten. Ende wanneer de Venetianen verovert hadden de stadt van Bolongien / ende noch meer andere plaetsen van het patrimonie vande kercke/ speelden alsdan niet een also eerlijc accoort en hadden ghemaect / ghelijcse onlancx ghedaen hebben mette nieuwe Republique van Hollant. Men mach van u zegghen watmen wil/ Heer Paus/ maer ick bevind' dat ghy zeer groote deucht ghedaen hebt aen onse moeder de Heylighe Kercke/ door dese disputatie ghereesen tusschen u ende de Venetianen/ in voorleden Jaren/ten zijn maer ghe weest die quade Hugenoten die gedisputeert hebben tegens den H. stoel ende en wilden niet erkennen geen van beyde de sweerden van S. Pieter. Maer/ zijn dese uwe kinderen/ u opquekelingen uwe soeterkens de welcke siende dat ghy al te zeer beladẽ waert twee sweerden te dragen / hebben u uter hant getrocken tgene dat ghy het wereltlijcke sweert pleecht te noemen/ende hebt het noch eenichsins/maer zeer verroest/ op dat het voorts niet zo zeer snijden en zoude/ anders dan met redenen. Om tspel te eyndighen / ghy zout wel doen / ende verbannen alle de Princen ende Potentaten vande Christenheyt d'een na d'ander / ende geven hare Rijcken in proye den ghenen die de beste mouffel hadde om de Carte te vanghen. Ick zal u zegghen/watter van komen zal. Sy zullen alle gader zegghen/ dat sy het niet doen willen/ende dat ghy gheen macht en hebt te nemen tghene ghy niet ghegheven en hebt/ Sy zullen hier van acten doen maken by hare Parlementen ende Staten / ende zullen het laten passeren Pro & judicale, dat is te zeggẽ voor een gestreken vonnisse/voor toekomende tyden. Dus zult ghy blijven sitten op u gat met uwe schoone pretensien / middelertijts zalmen u de pantouffelen kussen / ende dese solemneele dispute zal ghesliſt worden by uwen tijt / zonder datmen de moeyte zal hebben te nemen / om een generael

Concilie

Concilie te vergaderen/om u te zeggen ende oock aen myn Heere Bellarmin/ dat het gheen materie van Breviaris en is/ Coninckrijcken te regeeren/ende dat ghy niet meer te ſien en hebt op het tijdelijcke vande Princen/ als ghy wilt dat ſy te ſien ofte te letten hebben op het regiment van uwe gheeſtelijckheyt/ dit zal uwen ſtoel groote deucht doen/ uwe Pauſelijcke ſtooringe wat afkeerende/ende Roome ontlaſtende vande vreeſe ende conſequentelijc van den haet van vele luyden. Belanghende die Seignorie van Venegien by de welcke eene alſulcke heerlijcke entrepriſe begaeft is/ ic ben verzekert dat ghy toeſtaen zult datſe weerdich zijn eenich goet pardoen ende aflaet om te gaen int Paradijs oft inde Helle ende datſe zullen dragen moghen in hare wapen een groote ſcheere/ tot ghetuyghenisse aen onſe nakomelinghen/ datſe d'eerſte zijn gheweeſt onder de ghene die ter Miſſe gaen/ die hebben dorven beſnipperen uwe kappe die al te lanc ter aerden ſleppte. Ic heb u geraden de Rijcken van alle de Princen in prope te gheven/om dat ſy alle tot u zeggen/ datſe naer uwe pijpe niet en willen danſſen. Ende wilt ghy my ghelooven/ zo zult ghy van het huys van Ooſtenrijc beginnen. Ick ben te vreden datmen u de ooren afſnijde/ zoo wanneer ghy niet en bevint datſe in dit ſtuck niet Catholijc en zijn. Die van Ooſtenrijc syn ghedeelt voornamentlijc in drij hoofden/ te weten/ den Keyſer/ den Coninck van Spangien/ ende den Eertſhertoch Albertus. Ende by wien van alle drij en vint ghy gheen rechtvaerdighe oorſake om af te ſetten? Den Keyſer heeft u gemaect beſte vader vanden Turc/ hebbende den zelven aengenomen tot ſynen Heere/ende hy is zo beſich mette Mathematiquen om den Hemel te meten/ dat hy de regeeringhe op aerden vergeet/ is dit niet ghenoech om hem te verjaghen/ ende te maken van den Hertoch van Bayeren/ tghene eertydts uwe voorſaten ghetracht hebben te doen. Belanghende den Coninc van Spangien/ die is alreets gheexcõmuniceert *ipſo facto*, want hy onthout u lieve Vader uwe ſchoone Coninckrijckē van Napels ende Sicilien/ vraecht eens raet aen Baronius/ ick ben verzekert/ dat hy u zegghen zal dat ghy hem zult ſlachten/ ende eten achtervolghens t'bevel dat S. Pieter gegeven was/ al waert oock int midden vanden vaſten. Ende denct eens wat een vreucht zoude die oude man hebben/ konde hy zoo haeſt de Croone lichten van den Spangiaert/ als hy genomen uwe plaetſe/ zo en reſteert daer niemant dan den Ertſhertoghe/ die is zo ſtout gheweeſt/ dat hy heeft eenen ſtilſtant ghemaeckt om den peys te benaderen mette Heerlijcken van Hollant. Is dit niet een Crimen ſuffiſant ghenoech om in uwen ban te gheraken? oft by zoo verre ghy hem wilt ſparen wt reverentie ende eerbiedinge van ſyn out Prieſterſchap zo excommuniceert doch ten minſten de ſtoc-burſe van Spinola/ die de oorzake is eensdeels van alle deſe handelinghe. Maer ick ben wel verzekert dat t'uwer believte den Eertſhertoghe altydts eenighe wettighe oorſake vinden zal om de Oorloghe te hervatten. Ten eerſten/ om datmen den Ketters gheen gheloof mach houden. Ten tweeden dat den Prince niet en mach bevrijen ſyne onderſaten noch renunceren vande Souverainiteyt/ tot prejudicie van ſynen ſtaet/ ende van ſyne nakomelinghen. Voorts kanmen wel ghebruycken eenige equivocatie ofte binnenſte meeninghe van woorden inde tractatie vanden peys/ ende voorts

zoo is

zo is oock gheoorloft t'allen tÿden de oorloghe te voeren voor onse moeder de Heylighe Kercke: Ende eyndelÿck den Spangiaert en zal niet vele werck maken van meeneedich te worden/ om syn profyt daer mede te doen.

Wanneer ghy dan dese van Oostenrÿc zult hebben gheexcommuniceert/ zo moet ghy oock voor u nemen den Coninc van Vrancrÿc/ ghy zult ghenoech vinden/ om u zelven qualÿck te houden teghens hem/ ende hy zal stofs ghenoech hebben/ om niet veel daer op te passen/ zoo zal hy u senden Bulle om Bulle/ brief om brief/ ende zo ghy wilt/ twee slaghen voor een. Ende eyndelÿck zal hy belasten alle syne ondersaten/ insonderheyt de Papen/ datse niet en zullen ghelooven/ noch leeren/ dat den Paus macht heeft directelÿck/ ofte indirectelÿck/ het sy ter slincker oft ter rechter hant/ het sy oock ten hoofde of ten steerte/ eenen wettelÿcken Coninck te worpen wt synen troon. Maer alle de questie is/ wat wy met den Coninck van Enghelant doen zullen/ want hy en is doch van u volcxken niet/ ende dat noch snooder is ghy hebt gheen vatten aen hem/ noch aen syne Coninclÿcke manieren van doen. Ick achte dat het beste zÿn zal/ hem te laten zulcx als hy is/ ende dat ghy goede vrienden te zamen wort/ ende dat ghy renonciatie in syn regard doet/ ghelÿc den Spangiaert heeft ghedaen van Hollant. Ende hy mach u daer teghen tot een present gheven alle de Priesters ende Jesuwÿten van zÿn lant/ die hy u zeynden zal naer Roome. Ende om dat Enghelant hun geinterdiceert is/ hy zal haesten om u hier inne te ghevalle te wesen/ datmen gheen Misse aldaer meer singhen en zal. Siet myn Heer Paus t'ghene my goet ghedocht heeft waerdich te wesen om u te schrÿven. Bidde u zeynt my doch wat veel van uwe ghebenedÿde Medalien/ maer sy moesten al van klaer Gouds wesen/ Vaert wel.

Wt Bolongien in myn Backerÿe/ op desen goeden Sondach Quasimodo,

